

NOUA METODOLOGIE ARACIS ÎN PRACTICA EVALUĂRII EXTERNE. EXPERIENȚA UNIVERSITĂȚII TRANSILVANIA DIN BRAȘOV

Prof. dr. ing. Simona Lache

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Relevanţa evaluării externe pentru universitate

- Evaluarea externă trebuie să producă valoare adăugată, dincolo de decizia de autorizare provizorie/ acreditare/ menţinerea acreditării

- De discutat
 - Ce s-a schimbat?
 - Cum influenţează noua metodologie activitatea universităţii?
 - Ce putem îmbunătăţi împreună?

Metodologia de evaluare externă 2024 – o nouă abordare

- Fundamentarea în logica ESG (European Standards and Guidelines)
- Orientarea către rezultatele învăţării
- Integrarea perspectivei studenţilor şi a altor părţi interesate
- Posibilitatea consolidării dimensiunii de îmbunătăţire continuă

! Intenţia metodologică *versus* realizarea ei efectivă în evaluări

UNITBV: o perspectivă bazată pe 60 de evaluări externe

- ▣ 16 programe de studii universitare de licenţă
- ▣ 31 de domenii de studii universitare de masterat
- ▣ 13 domenii universitare de doctorat

UNITBV: evaluarea externă din perspectiva unei universităţi comprehensive

Diversitatea domeniilor de studii, a culturilor disciplinare, a ciclurilor de studii şi a formelor de învăţământ impune **evaluări sensibile la context.**

Un standard comun de calitate nu trebuie să conducă automat la o soluţie organizatorică identică pentru toate programele.

Pregătirea evaluării: utilitate şi efort

- Raportul de evaluare internă şi documentele justificative
- Platforma electronică şi solicitări suplimentare

În ce măsură volumul de documente solicitat instituţiei contribuie efectiv la o evaluare mai bună?

Vizita comisiei de evaluare: dialog sau verificare documentară?

- Dialogul academic trebuie să primeze faţă de verificarea formală

Analiza modului în care evaluarea surprinde coerenţa dintre obiectivele programului de studii, rezultatele învăţării, planul de învăţământ, fişele disciplinelor, metodele de predare şi evaluarea studenţilor.

Riscul ca verificarea formală a planurilor de învăţământ, a fişelor disciplinelor şi a resurselor să domine analiza eficacităţii procesului educaţional.

- Respectarea autonomiei curriculare în discuţiile cu evaluatorii
- Constatări argumentate prin standarde şi dovezi

Vizita comisiei de evaluare: dialog sau verificare documentară?

■ Evaluarea domeniilor de doctorat

Oportunitatea de a examina calitatea mediului de cercetare, îndrumarea doctoranzilor, progresul academic, etica şi internaţionalizarea.

Necesitatea evitării reducerii calităţii doctoratului la indicatori cantitativi privind publicaţiile, resursele şi activitatea conducătorilor de doctorat.

Ce ne dorim?

■ Interpretarea unitară a standardelor

- Elaborarea unor repere interpretative comune pentru experți, bazate pe cazuri concrete, și organizarea periodică a unor sesiuni de calibrare între comisiile permanente de specialitate

■ Proportionalitate și simplificare

- Aplicarea principiului „o informație furnizată o singură dată”, utilizarea datelor deja disponibile și eliminarea solicitărilor care nu contribuie la formularea unei judecăți privind calitatea.
- Diferențierea între dovezi esențiale și documente suplimentare

■ Consolidarea competențelor evaluatorilor

- Formare continuă în evaluarea bazată pe rezultate, comunicare, formularea constatărilor și recomandărilor.
- Delimitarea cerințelor de conformitate de preferințele evaluatorilor
- Integrarea feedbackului universităților în evaluarea periodică a calității activității experților

■ Rapoarte de evaluare externă mai analitice şi mai utile

- Delimitarea clară între:
 - Neconformităţi/ conformităţi parţiale - situaţii în care un standard nu este îndeplinit sau este parţial îndeplinit, argumentate prin dovezi şi **obligatoriu de implementat**
 - Recomandări de îmbunătăţire - propuneri care pot contribui la creşterea calităţii, **fără a reprezenta condiţii obligatorii de conformitate**.
 - Sugestii de bune practici - alternative care merită analizate de universitate, dar a căror **adoptare ţine de autonomia sa universitară**.
- Recomandări specifice, argumentate, realizabile şi corelate cu dovezile colectate, în locul unor formulări generale.
- Formularea recomandărilor în spiritul autonomiei instituţionale.

■ Evaluarea externă ca proces de învăţare instituţională

- Valorificarea rapoartelor de progres şi a urmăririi recomandărilor, inclusiv prin dialog cu universităţile.
- Publicarea unor analize tematice ARACIS privind bunele practici, dificultăţile recurente şi soluţiile identificate în evaluări.

În loc de concluzii

- De la controlul conformităţii la încrederea fundamentată pe dovezi
- O evaluare externă de calitate trebuie să fie riguroasă, consecventă, transparentă, proporţională şi utilă universităţii evaluate
- Calitatea evaluării externe este ea însăşi o componentă a calităţii sistemului de învăţământ superior

Experienţa de până acum ne confirmă importanţa unui sistem naţional de asigurare a calităţii riguros şi credibil.

În acelaşi timp, ne arată că eficacitatea acestuia depinde de consecvenţa interpretării standardelor, respectarea autonomiei universitare şi capacitatea rapoartelor de evaluare de a sprijini îmbunătăţirea reală a calităţii.

Nu avem nevoie de evaluări mai puţin exigente, ci de evaluări mai relevante, mai predictibile şi mai utile universităţilor.

Universitatea
Transilvania
din Braşov

Vă mulţumesc!

slache@unitbv.ro

